

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ การพัฒนาแนวปฏิบัติทางคลินิกในการดูแลผู้ป่วยที่มีภาวะไส้ตั้ง
 อักเสบเฉียบพลันก่อนได้รับการผ่าตัดฉุกเฉิน โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชปัว จังหวัดน่าน

ผู้เขียน นางนาฏนภา กุศล

ปริญญา พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลผู้ใหญ่)

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์นันทา เล็กสวัสดิ์ ประธานกรรมการ
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กนกพร สุคำวัง กรรมการ

บทคัดย่อ

ภาวะไส้ตั้งอักเสบเฉียบพลันเป็นภาวะฉุกเฉินทางศัลยกรรมช่องท้องที่พบได้บ่อยที่สุด และเป็นปัญหาสำคัญทำให้ผู้ป่วยมีความทุกข์ทรมานทั้งทางร่างกาย จิตใจ และสังคม ผู้ป่วยต้องเข้ารับการรักษาพยาบาลในโรงพยาบาลเพื่อรักษาด้วยการผ่าตัดอย่างรีบด่วน การดูแลผู้ป่วยที่มีภาวะไส้ตั้งอักเสบเฉียบพลันในระยะฉุกเฉินก่อนผ่าตัดเป็นสิ่งสำคัญในการช่วยลดอุบัติการณ์การเกิดภาวะไส้ตั้งแตกทะลุ การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงพัฒนา มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแนวปฏิบัติทางคลินิกในการดูแลผู้ป่วยที่มีภาวะไส้ตั้งอักเสบเฉียบพลันก่อนได้รับการผ่าตัดฉุกเฉินในโรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชปัว จังหวัดน่าน โดยมีการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาแบบเฉพาะเจาะจงแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มคือ กลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านการดูแลผู้ป่วยศัลยกรรม ซึ่งประกอบด้วยแพทย์และพยาบาล และกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเป็นพยาบาลที่ปฏิบัติงานในแผนกอุบัติเหตุฉุกเฉิน หอผู้ป่วยสามัญ โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชปัว จังหวัดน่าน มีระยะเวลาการศึกษาระหว่างเดือน เมษายน 2550 ถึง กันยายน 2550 โดยแบ่งขั้นตอนการศึกษาเป็น 4 ระยะ คือ ระยะที่ 1 สำรวจปัญหาในการดูแลผู้ป่วยที่มีภาวะไส้ตั้งอักเสบเฉียบพลันก่อนได้รับการผ่าตัดฉุกเฉินในพยาบาลซึ่งปฏิบัติงานในแผนกอุบัติเหตุฉุกเฉิน หอผู้ป่วยสามัญหญิง หอผู้ป่วยสามัญชาย จำนวน 22 คน ระยะที่ 2 พัฒนาแนวปฏิบัติทางคลินิก โดยประยุกต์ขั้นตอนการพัฒนาตามกรอบแนวคิดของการพัฒนาแนวปฏิบัติทางคลินิก การนำไปใช้ และการประเมินผลของสภาวะวิจัยทางการแพทย์และสุขภาพแห่งชาติ

ประเทศออสเตรเลีย ตรวจสอบความถูกต้องของแนวปฏิบัติที่พัฒนาขึ้นจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน และหาค่าความตรงตามเนื้อหาได้เท่ากับ 0.89 ระยะที่ 3 ทดสอบความเป็นไปได้ของการนำแนวปฏิบัติทางคลินิกในการดูแลผู้ป่วยที่มีภาวะไตตั้งอักษะเฉียบพลันก่อนได้รับการผ่าตัดฉุกเฉินไปใช้ในหน่วยงานจากพยาบาล จำนวน 22 คน ระยะที่ 4 การเสวนาเพื่อหาข้อสรุปความเป็นไปได้ของการนำแนวปฏิบัติทางคลินิกไปใช้โดยกลุ่มผู้เชี่ยวชาญและกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าความถี่ ร้อยละ และนำมาจัดกลุ่มข้อมูล

ผลการศึกษาครั้งนี้ได้แนวปฏิบัติทางคลินิกในการดูแลผู้ป่วยที่มีภาวะไตตั้งอักษะเฉียบพลันก่อนได้รับการผ่าตัดฉุกเฉินจำนวน 42 ข้อ โดยแบ่งเป็นแนวปฏิบัติทางคลินิกในระยะที่ผู้ป่วยเข้ารับการรักษาพยาบาลที่แผนกอุบัติเหตุฉุกเฉินจำนวน 21 ข้อ และระยะที่ผู้ป่วยเข้ารับการักษาพยาบาลที่หอผู้ป่วยสามัญจำนวน 21 ข้อ และมีความเป็นไปได้ในการนำแนวปฏิบัติไปใช้ จากการศึกษาที่มีข้อเสนอแนะให้นำแนวปฏิบัติทางคลินิกไปใช้และปรับปรุงอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้ได้แนวปฏิบัติที่เหมาะสม

Independent Study Title Development of Clinical Practice Guidelines in Caring for Patients with Acute Appendicitis Before Emergency Surgery, Pua Crown Prince Hospital, Nan Province

Author Mrs. Nathnapa Kusol

Degree Master of Nursing Science (Adult Nursing)

Independent Study Advisory Committee

Associate Professor Nunta Leksawasdi Chairperson
Assistant Professor Dr. Khanokporn Sucamvang Member

ABSTRACT

Acute appendicitis is the most common emergency abdominal surgery and is a major problem, patients can suffer physically, psychologically and socially. Patients admitted in a hospital for emergency surgery. Caring for patients with acute appendicitis before emergency surgery is important to decrease the incidence of a ruptured appendicitis. This developmental study aimed to develop clinical practice guidelines in caring for patients with acute appendicitis before emergency surgery at the Pua Crown Prince Hospital, Nan Province. The sample consisted of two groups selected by purposive sampling. The first group was a panel of expert, which included a doctor and nurses. The second group included health care workers that were nurses from the emergency department and the general ward in Pua Crown Prince Hospital, Nan Province. The study was conducted during April to September 2007. The study consisted of 4 stages. The first stage, current problems were identified among 22 nurses in caring for patients with acute appendicitis before emergency surgery. During the second stage, clinical practice guidelines in caring for patients with acute appendicitis before emergency surgery were developed and applied, based on the framework from The Development, Implementation and Evaluation of Clinical Practice Guidelines of the National Health and Medical Research Council,

Australia. Three experts then assessed the clinical practice guidelines for content validity, which was 0.89. In the third stage, the Clinical Practice Guidelines were tested for feasibility and applicability among 22 nurses. During a forum in the fourth stage, the Clinical Practice Guidelines were summarized by a panel of expert. Data were analyzed by using percentage and categorization.

The results of this study show that clinical practice guidelines in caring for patients with acute appendicitis before emergency surgery contain 2 sections with 42 items. Section 1 consists of 21 items for patients with acute appendicitis before emergency surgery at the emergency department and 21 items for the general ward. All clinical practice guidelines were feasible. The results indicate that the clinical practice guidelines could be used for patients with acute appendicitis before emergency surgery. Furthermore, regular revision is needed to modify and adapt the clinical practice guidelines to obtain their optimum suitability.